

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben enkele fracties de behoefte om enkele vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de minister van Infrastructuur en Milieu d.d. 10 december 2012 (Kamerstuk 30 373, nr. 46) inzake het ontwerpbesluit houdende milieukwaliteitseisen voor externe veiligheid in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen over transportroutes (Besluit externe veiligheid transportroutes).

De voorzitter van de commissie,
Paulus Jansen

De adjunct-griffier van de commissie,
Vermeer

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit externe veiligheid transportroutes maar hebben hierover nog een aantal vragen.

De leden van de VVD-fractie constateren dat in beginsel voor elke basisnetroute een risicoruimte en een zone met ruimtelijke beperkingen zijn vastgesteld. De leden van deze fractie vragen zich af of er belemmeringen zijn in de huidige situaties. Zijn er in de huidige ruimtelijke inrichting invullingen die conflicteren met deze risicoruimte en zone met ruimtelijke beperkingen? De leden van de VVD-fractie vragen zich voorts af hoe met de ruimtelijke afwegingen wordt omgegaan in de bestaande bestemmingsplannen of dat het alleen voor nieuwe bestemmingsplannen geldt. Indien dat laatste het geval is, vragen deze leden zich af of dit ontwerpbesluit leidt tot het versneld vernieuwen van bestemmingsplannen?

De leden van de VVD-fractie hebben voorts de vraag of het streven om dit besluit gelijktijdig met de wijziging van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en enige andere wetten in verband met de totstandkoming van een basisnet (Wet basisnet) (Kamerstuk 32862) in werking te laten treden gehaald zal worden. Deze leden vragen tevens wat de consequenties zouden zijn als dit niet wordt gehaald.

Met betrekking tot de afstanden tot de transportroutes hebben de leden van de VVD-fractie de vraag waarom een grotere afstand kan worden vastgesteld dan in de Wet basisnet is opgenomen. Deze leden vragen zich af hoe de minister gaat voorkomen dat onnodig grote afstanden worden vastgesteld.

Tot slot hebben de leden van de VVD-fractie de vraag of alle relevante locaties bereikbaar zijn voor hulpdiensten.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het ontwerpbesluit externe veiligheid transportroutes. Deze leden zijn over het algemeen positief over de invoering van het basisnet, maar hebben nog wel een aantal vragen. Zij vragen daarom de minister om op de volgende punten in te gaan.

De leden van de PvdA-fractie constateren dat het bevoegd gezag in bepaalde gevallen de mogelijkheid krijgt om strengere veiligheidseisen te stellen als zij tot de conclusie komt dat haar inwoners meer bescherming verdienen. Deze leden staan hier op zich positief tegenover, maar vragen zich wel af of er dan geen grote verschillen in bescherming tussen bewoners van verschillende provincies kunnen ontstaan. Is er een mogelijkheid voor het Rijk om besluiten van provincies te «overrulen»? Zo ja, op welke gronden?

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af wat de gevolgen zijn als in eerste instantie per ministeriële regeling voor binnenwateren die deel uitmaken van het basisnet een uitzondering wordt gemaakt voor het plaatsen van nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten binnen een bepaalde vaarweg, omdat naar verwachting de risicoruimte niet wordt overschreden. Stel dat na een aantal jaar toch blijkt dat die ruimte wordt overschreden, wie draait dan op voor de kosten voor het noodgedwongen

weer verwijderen van deze objecten? De leden vragen zich af waarom er niet voor wordt gekozen om zulke objecten überhaupt niet toe te staan binnen de risicoruimte. Kan de minister aantonen dat het bieden van deze ruimte noodzakelijk is voor provincies en gemeenten?

De leden van de PvdA-fractie begrijpen enerzijds dat het begrip «gewichtige redenen» niet nader is ingevuld. Anderzijds vragen deze leden zich af of het bekijken van iedere situatie op zich niet leidt tot ongelijke situaties en het risico dat uiteindelijk toch op veel plaatsen hogere risico's worden toegestaan dan wenselijk is. Kan de minister aangeven waarom toch een dergelijke mogelijkheid wordt geboden zonder deze duidelijk te omkaderen? Met andere woorden, hoe vaak zal naar verwachting in de praktijk moeten worden afgeweken van de grenswaarde met een beroep op deze term?

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af waarom er is afgezien van het opnemen van een termijn waarbinnen het bestemmingsplan moet worden gewijzigd. Betekent dit dat gemeenten in theorie jarenlang kunnen wachten met het wijzigen van hun bestemmingsplan en dus bestaande en ontoelaatbare risicovolle situaties nog jarenlang worden gedoogd?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en hebben geen behoefte om nadere vragen voor te leggen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het SP

De leden van de SP fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit. Het is een logisch gevolg op het vaststellen van het basisnet. Juist daar waar de gevaarlijke stoffen langs worden geleid moeten de veiligheidsnormen en milieukwaliteitseisen streng en duidelijk zijn. Het besluit betreft de basisnetten weg, water en spoor. De leden van de SP-fractie horen graag of en hoe er nog nader aangescherpte regelgeving wordt opgelegd aan de externe veiligheid rond transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

De leden van de SP-fractie zien het spanningsveld dat ontstaat met de ruimtelijke ontwikkeling langs het basisnet. Daar zitten maatschappelijke en financiële belangen achter. Het is dus goed de kaders strak vast te leggen en geen ruimte te laten aan lokale overheden om de gebruiksruimte op te souperen. Zonder transport staat immers alles stil. Het bevreemdt de leden van de SP-fractie dan ook dat er in het besluit toch ruimte wordt gecreëerd voor uitzonderingsposities. Daarmee komt het besluit tegemoet aan de ruimtelijke component. Hoe wordt anderzijds de vervoerscomponent gegarandeerd, zo vragen deze leden. Het voorbeeld van de nieuwbouwplannen van de Kuip deels in de Maas was een goed voorbeeld. Bij wedstrijden werden risico's overschreden en zou het vervoer over water van gevaarlijke stoffen formeel gezien stil liggen.

De leden van de SP-fractie constateren dat in paragraaf 2.3.1 wordt gesproken over rampenbestrijding en hulpverlening. Al jaren hameren deze leden op meer informatie over het transport door bewoonde gebieden. Bevoegde gezagen en hulpverlenende instanties weten vaak niet welke transporten er plaats vinden. De leden van de SP-fractie vragen zich af op welke wijze in die informatie wordt voorzien, zodat hulpverlening ook adequaat kan optreden en eventuele rampen op juiste wijze worden bestreden.

De leden van de SP-fractie zien dat de aandacht voor plaatsing van (tijdelijke) objecten in plasbrandaandachtsgebieden nieuw is in het besluit. Deze leden vragen zich af waarom er ruimte blijft bestaan voor plaatsing van objecten in die gebieden. De risico's zijn groot. De zorg van de leden zit hem met name ook in het feit dat het besluit daarbij deels leunt op de zelfredzaamheid van de bewoners en gebruikers van die objecten. Hoe houdt de minister die mensen in de loop der tijd bij de les? Hoe ziet die actieve risicocommunicatie er precies uit?

De leden van de SP-fractie horen graag of de in het ontwerpbesluit aan de gemeente opgedragen behartiging van nationale ruimtelijke belangen die samenhangen met het basisnet een delegatie van de taak om belangen te behartigen of het overdragen van de bevoegdheid hiertoe inclusief eindverantwoordelijkheid betreft. Blijft het Rijk nog wel eindverantwoordelijk voor juiste uitvoering van betreffende belangen, ook wanneer er zaken onverhoopt toch mis gaan?

Tot slot hebben de leden van de SP-fractie vragen over de bestaande knelpunten. Deze zijn al enige tijd in beeld. Kan de regering inzage geven in de saneringsplannen en fasering daarvan in de tijd? Wanneer zijn alle bestaande knelpunten opgeheven?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de CDA

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en hebben geen behoefte om nadere vragen voor te leggen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit houdende milieukwaliteitseisen voor externe veiligheid in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen over transportroutes. Deze leden hebben nog enkele vragen.

De leden van de D66-fractie bezien het voorliggende besluit in relatie tot de wijziging van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en enige andere wetten in verband met de totstandkoming van een basisnet (Wet basisnet) (Kamerstuk 32862). Met oog op deze Wet basisnet vragen de leden van de D66-fractie hoe het staat met de uitvoering van de motie Van Veldhoven (38682, nr. 42) over de problematiek rond Zwijndrecht, Dordrecht en Tilburg. Eveneens vragen zij hoe het staat met de toezeggingen die zijn gedaan, tijdens het plenair debat Wet basisnet op 14 juni 2012, om de Kamer te informeren over de maatregelen die worden genomen om de risico's terug te brengen en de financiële middelen die daarvoor beschikbaar worden gesteld.

De leden van de D66-fractie vragen de minister uitleg te geven over wanneer het wordt toegestaan om de richtwaarde voor vervoer van gevaarlijke stoffen te overschrijden, en in het verlengde daarvan wat er precies wordt verstaan onder «gewichtige redenen», en «zwaarwegende belangen», zoals deze zijn gedefinieerd in het voorliggende besluit. Zijn deze begrippen juridisch houdbaar? En is er onafhankelijke controle bij zulke beslissingen van het «bevoegd gezag»?

De leden van de D66-fractie vragen zich af waarom de minister stelt: «De kosten van het vergoeden van planschade zullen naar verwachting van zeer beperkte omvang zijn». Waarop is deze verwachting gebaseerd? Kan de minister nader specificeren hoe hoog deze kosten zullen zijn?

De leden van de D66-fractie merken op dat hier wordt gesteld dat er financiële middelen worden ingezet om eigenaren van kwetsbare objecten binnen veiligheidszones langs wegen en spoorwegen die deel uitmaken van het basisnet tegemoet te komen. Ook hier vragen de leden van de D66-fractie of de minister nader kan specificeren hoe hoog deze kosten zullen zijn. Hoeveel bedraagt de tegemoetkoming precies? En waarop is dit bedrag gebaseerd?

De leden van de D66-fractie vragen de minister uitleg te geven over wat er precies wordt verstaan onder «gewichtige redenen» zoals deze zijn gedefinieerd in het voorliggende besluit. Wanneer is afwijking, of overschrijding, van de richtwaarde acceptabel? Kan de minister hier nader op ingaan?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de ChristenUnie

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en hebben geen behoefte om nadere vragen voor te leggen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks

De leden van de GroenLinks-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en hebben geen behoefte om nadere vragen voor te leggen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SGP

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en hebben geen behoefte om nadere vragen voor te leggen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

De leden van de PvdD-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en hebben geen behoefte om nadere vragen voor te leggen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de 50PLUS

De leden van de 50PLUS-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en hebben geen behoefte om nadere vragen voor te leggen.